

KUNĚTICKÁ HORA / obranný objekt

500
LET RENESANCE
VE VÝCHODNÍCH
ČECHÁCH

2021

www.vilem500.cz

Foto: Marek Bantoníček

Víte, že...

“KUŇKA”

... hora, na které je stavba hradu, je sopečným původem, kdy magma protrhlo opukové vrstvy dna křídového moře a nejvyšším místem, kde láva vytékala na povrch je místo stávající hradní kaple ?

... pro okolní obyvatele je prorokem počasí ? Je-li jasná, počasí bude deštivé a je-li pohled na ní mlhavý, hádá se počasí pěkné ?

... součástí pohrady je třešňový sad, jehož třešně dle pověsti uzdravili nemocného malého Vojtěcha, syna Viléma z Pernštejna a na počest této události se v Pardubicích konávaly “Třešňové slavnosti” ?

... v kopané hradní studni, hluboké více než 70 m (dnes po vyčištění cca 23 m) se, dle hypotézy a pověsti, nacházely vstupy podzemních chodeb k Labi a do Pardubic ?

... o významu hradu za Pernštejnů vypovídá návštěva krále Vladislava Jagelonského, spojená s pasováním synů Viléma, Vojtěcha a Jana, na rytíře v r. 1497 ?

... v severní straně hory je umístěn moderní vodojem, kam je čerpána výtlačným řádem upravená voda a odtud je přiváděna zásobním řádem do vodárenské soustavy měst Pardubic a Hradec Králové ?

HISTORIE

Roku 1491 získává převodem Kunětickou horu, Pardubice a přilehlé statky Vilém z Pernštejna. Díky jemu a jeho synů Vojtěcha a Jana dochází v letech 1491 až 1548 k největší přestavbě hradu. Hradní obydlí se postupně proměnilo v několika stavebních úpravách, pozdně gotických a renesančních, v zámecké sídlo. Nádvoří hradního jádra, do jehož organismu se zapojila válcová věž, se otevíralo portálem datovaným rokem 1509, který je důležitým dokladem raně pernstejnské renesance. Pro dobu Viléma z Pernštejna je spíše charakteristický pozdně gotický sloh. Projevil se ve sklipkových klenbách rytířského sálu v přízemí, v nově zřízené kapli svaté Kateřiny a v prostorách jižního křídla a věže. Za Viléma a jeho synů vznikly hlavní společenské sály v prvním a druhém patře jižního a západního křídla a reprezentativní místnosti severního křídla, prosvětlené velkými okny. Palác odděloval od dalšího nádvoří hluboký příkop s padacím mostem.

Kunětická hora zaujímá výjimečné místo v dějinách hradní architektury výstavbou opevnění, které využívalo mohutných zemních valů a kruhových rondelů. Celý systém obrany zajišťovaly dále jednotlivé hradební okruhy s příkopy, na severní přístupové komunikaci navázané na šestici strážních bran.

Roku 1560 prodal Jaroslav z Pernštejna zadluženému panství královské komoře.

Více na: www.hrad-kunetickahora.cz

STÁLE STRATEGICKÁ

Pro výškový profil i kombinaci s objektem stavby a výškové věže je Kunětická hora součástí trigonometrické sítě ČR s bodem I.řádu

Trigonometrická síť I. až V. řádu (I.řád = nejpřesnější) na území ČR je spravována Zeměměřickým úřadem. Zahrnuje i Astronomicko-geodetickou síť. Vychází ze systému vybudovaného na území bývalého Československa. Její body jsou základem přesné geodetiky i pro možnou základní vizuální orientaci v terénu a prostou.

Druh bodu: Bod ZPBP

Číslo triangulačního listu v rámci ZTL: 2421

Číslo bodu: 32 • Umístění: Špiče věže

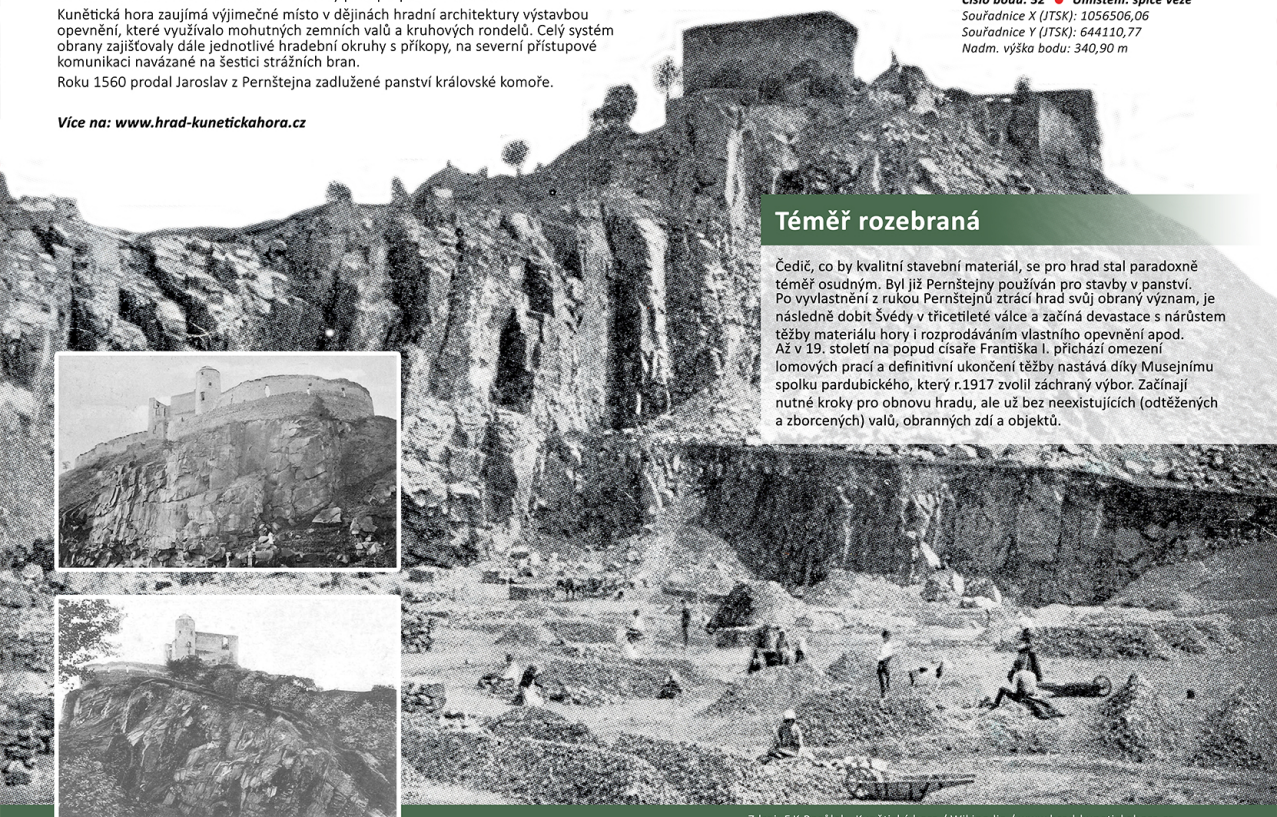
Souřadnice X (JTSK): 1056506,06

Souřadnice Y (JTSK): 644110,77

Nadm. výška bodu: 340,90 m

Téměř rozebraná

Čedič, co by kvalitní stavební materiál, se pro hrad stal paradoxně téměř osudným. Byl již Pernštejnův používán pro stavby v panství. Po vyvlastnění z rukou Pernštejnů ztratil hrad svůj obranný význam, je následně dobit Švédy v třicetileté válce a začíná devastace s nárůstem těžby materiálu hory i rozprodáváním vlastního opevnění apod. Až v 19. století na popud císaře Františka I. přichází omezení lomových prací a definitivní ukončení těžby nastává díky Musejnímu spolku pardubického, který r.1917 zvolil záchranný výbor. Začínají nutné kroky pro obnovu hradu, ale už bez neexistujících (odtěžených a zborcených) valů, obranných zdí a objektů.

Zdroj: F.K.Rosůlek - Kunětická hora / Wikipedie / www.hrad-kunetickahora.cz